

CESTUJTE PĚŠKY jako kdysi naši předkové

Na začátku každé cesty poutníka je přání... Přání změny, nových začátků a možná i přání útěku od každodennosti, rutiny a komfortu. Občas není nic jednoduššího než si sbalit batoh, obout pohodlné boty a vydat se vstříc cestě, na které zklidníte duši i mysl.

Stále více z nás si uvědomuje, že návrat ke způsobu cestování našich předků skýtá neobyčejnou sílu pro život a možná i odpovědi na nezodpovězené otázky.

I proto poutnictví v dnešních dobách zažívá renesanci. Navíc je chůze v souladu s přírodou. Přirozený pohyb, který nenarušuje krásu krajiny kolem nás a umožňuje odpoutat se od světa plného techniky a světských požitků.

Vydejte se s námi na putování a poznějte místa, kde se psaly české dějiny.

BAROKNÍ AREÁL SKALKA 2C

Jako balzám na duši působí atmosféra barokního areálu umístěného na okraji Brdské vrchoviny. Malebné místo tvořené kostelíkem, klášterem a křížovou cestou vedoucí k poustevně vzniklo rukou Kryštofa Dientzenhofera koncem 17. století na popud majitele mníšeckého panství.

Inspirací mu pro stavbu kostelíka sv. Máří Magdalény byla kaple v jeskyni La Sainte Baume v jižní Francii. Po roce 1762 spravoval Skalku řád františkánů a místo se záhy stalo oblíbenou duchovní zastávkou při pouti z Prahy na Svatou Horu v Příbrami. Na krásě Skalce neubrala ani devastace způsobené necitlivým poddolováním poutního místa v 50. letech minulého století. Od roku 1989 je Skalka postupně opravována a nabízí kýžený únik od všedních starostí. A zatímco duševní energii načerpáte procházkou po barokním areálu nebo při pohledu na zámek Mníšek pod Brdy ukrývající se v údolí, kalorickou energii dobjete u místního stánku, kde si nad hřejivým ohněm sami opečete nějakou tu klobásku.

POUTNÍ MÍSTA BEROUNSKA, BRD A PODBRDSKA

Poutní místa přitahují pozornost již celá staletí. Jsou uctívána a obdivována. Za jejich tajemným geniem loci nemusíte cestovat do španělského Santiagu de Compostela nebo francouzských Lurd. Vždyť tiši svědci dávných zázraků tvoří nepřehlédnutelné body i v naší krajině. Objeďte poutní místa Berounska, Brd a Podbrdská.

1

SVATÝ JAN POD SKALOU 2B

Vystoupat na skalní ostroh nad benediktinským klášterem je opravdová řehole. Ale výhled na obec sevěnou vysokými kopci je tou největší odměnou. Při pohledu do údolí pochopíte, proč je Svatý Jan pod Skalou nazýván jednou z nejkrásnějších obcí středních Čech. Než se však vydáte vzhůru k výškám, navštívte poutní kostel Narození sv. Jana Křtitele a jeskyni s krápníkovou výzdobou, kterou podle legendy obýval první český poustevník sv. Ivan. Poutní kostel přiléhá k bývalému klášteru benediktinů, jehož počátky sahají až do 11. století. Po zrušení kláštera Josefem II. sloužila budova nejruznějším účelům – jako manufaktura, zámeček šlechtické rodiny Bergerů a na počátku 20. století se klášter proměnil ve vodolé-

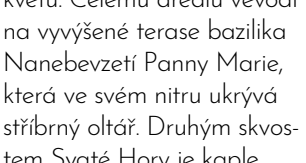
čebné lázně, které využívaly dodnes vyvěrající léčivý pramen sv. Ivana. V meziválečné době zde sídlil Katolický ústav na výchovu učitelů. V období komunistické vlády se klášter přeměnil v tábor nucených prací a věznic. Od roku 1994 v budově kláštera sídlí Vyšší odborná škola pedagogická.

2

SVATÁ HORA V PŘÍBRAMÍ 2E

Obdivovaná mariánská perla středních Čech se v minulosti stala místem mnoha zázraků, pro které se proslavila po téměř celém světě. Barokní komplex nechal vybudovat řád jezuitů v 17. století podle návrhu italského architekta Carla Luraga. Svatohorské bohatě zdobené ambity spojující hned čtyři osmiboké kaple dávají jen tušit, jaké slávy se muselo poutní místo těšit v době svého největšího rozkvětu. Celému areálu věvodí na vyvýšené terase bazilika Nanebevzetí Panny Marie, která ve svém nitru ukrývá stříbrný oltář. Druhým skvostem Svaté Hory je kaple sv. Máří Magdalény zdobená umělými krápníky, které mají vzbudit dojem umělé jeskyně. V rámci komentovaných prohlídek uvidíte hodinovou věž, sklepy pod proboštvím nebo svatohorskou zvonici s osmi zvony. Vedle samotného poutního místa je přístupná také část přílehlého kláštera se Svatohorským poutním muzeem. Z centra Příbrami vede na Svatou Horu 450 m dlouhé kryté schodiště s 343 stupni postavené v 18. století.

Starodávná obec stojí na skále, ze které se otevírá romantický výhled do údolí řeky Berounky, se pyšní trojlístkem rozhledů uvidíte hodinovou věž, sklepy pod proboštvím nebo svatohorskou zvonici s osmi zvony. Vedle samotného poutního místa je přístupná také část přílehlého kláštera se Svatohorským poutním muzeem. Z centra Příbrami vede na Svatou Horu 450 m dlouhé kryté schodiště s 343 stupni postavené v 18. století.

3

Kaple Panny Marie Bolestné v Berouně 2B

Novogotická stavba podle projektu Josefa Mockera ukrývající se nad královským městem Beroun nahradila původní dřevěnou poutní kapli stojící nad léčivým pramenem. Podle legendy si vodou ze studánky zraněný poutník omýval ránu na boku, která se vzápětí zacelila. Příběh se rychle rozšířil po okolí a vodě byla připisována zázračná moc. Lidé místo pojmenovali U Boží vody.

Klášter Svatá Dobrotivá v Zaječově 1D Když se dle legendy na místě zvaném Ostrov zjevila Oldřichů Zajíci z Valdeka Panna Marie, nechal na tomto místě ve 13. století zbudovat klášter a pozval do něj augustiniánský řád. Klášter v Zaječově se tak

Klášter Svatá Dobrotivá v Zaječově 1D

Když se dle legendy na místě zvaném Ostrov zjevila Oldřichů Zajíci z Valdeka Panna Marie, nechal na tomto místě ve 13. století zbudovat klášter a pozval do něj augustiniánský řád. Klášter v Zaječově se tak

4

TETÍN 2B

Dalším poutním místem Berounska je báje opředený Tetín spjatý s počátky české státnosti. Ačkoliv svým jménem odkazuje na pověst o Krokových dcerách, Tetín se do paměti českého národa vepsal spíše vraždou první české světice a babičky sv. Václava, kněžny Ludmily.

Starodávná obec stojí na skále, ze které se otevírá romantický výhled do údolí řeky Berounky, se pyšní trojlístkem rozhledů uvidíte hodinovou věž, sklepy pod proboštvím nebo svatohorskou zvonici s osmi zvony. Vedle samotného poutního místa je přístupná také část přílehlého kláštera se Svatohorským poutním muzeem. Z centra Příbrami vede na Svatou Horu 450 m dlouhé kryté schodiště s 343 stupni postavené v 18. století.

5

stal prvním augustiniánským klášterem u nás. Své jméno získal ve 14. století, kdy sem byly převezeny z Prahy ostatky sv. Dobrotivě. Na varhany, umístěné nad hlavním vchodem do kostela, hrál Antonín Dvořák při jedné ze svých častých návštěv.

Kostel Narození Panny Marie v Počaplech 2B

Barokní kostel byl postaven podle návrhu významného architekta Kiliána Ignáce Dientzenhofera. Kamenná stavba vznikla na místě původního dřevěného kostela, který zde stál již od 14. století.

ROŽMITÁL POD TŘEMŠÍNEM

Kostel sv. Kateřiny v Chotči 2B

Jednoduchá barokní stavba z konce 17. století zaujme svými nezvykle nízkými věžemi. Kostel nechal

postavit podle návrhu Jana Baptisty Matheyho tehdejší majitel Chotče Bilek z Bilen-

6

tóny Rybovy mše rozezní každoročně o štedrovečerní bohoslužbě.

Kostel Povýšení sv. Kříže v Rožmítalé 1E

Církevní stavba je nejstarší památkou města Rožmitál pod Třemšínem a dominantou Starého Rožmitálu. Největším skvostem kostela jsou historické varhany, někdy přezdívané těž Rybovy,

kteří byly do kostela pořízeny v polovině 18. století. Na varhanech s více než 700 píšťalami hrával starorožmitalský regenschori Jakub Jan Ryba svou Českou mši vánoční. Tradice se dochovala dodnes, a tak se

7

Tu nechali postavit jezuité z nedaleké Březnice podle plánu architekta Carla Luraga. Poutě ke kostelu se pořádaly až do roku 1773, kdy byl majetek jezuitů na základě buly papeže Klementa XIV. připojen k Bubovické farnosti.

PŘÍBRAM

Svatá Hora v Příbrami

Maková hora ve Smolotelicích 2E

O duchovní význam poutního místa Maková hora se zasloužilo škapulířské bratrstvo, které uctívalo především Pannu Marii Karmelskou. Té a sv. Janu Křtitele je zasvěcen vrcholně barokní kostel z dílny architekta Canavalleho, který přitahuje pozornost svojí symetrickostí. Ačkoliv si kvůli vzrostlým stromům výhled z vrcholu příliš neužijete, Maková hora oplývá neopakovatelným geniem loci, pro který si ji zamilují všichni poutníci.

8

Železná trasa Svatojakubské cesty

Kostel sv. Jana Křtitele na Velizu 1B

Zalistujeme-li v Kosmově kronice, nalezneme legendu, podle níž byl na vrchu Veliz zajat přemyslovský kníže

Jaromír. Ten z vděčnosti po záchraně Hovorovou družinou nechal na vrchu postavit kapli, která byla později zasvěcena sv. Janu Křtiteli. V 11. století byl Veliz darován benediktinům, kteří zde zřídili poustevnu, kamenný kostel, proboštví a založili tradici poutí na Veliz.

Kostel sv. Barbory v Pročevilech 1F

Nad nenápadnou viskou Pročevily stojí barokní osmiboký kostel sv. Barbory, který vznikl přístavěním ambity a věže zvonice k poutní kapli ze 17. století.

9

Tetín

SVATOJAKUBSKÁ CESTA

Pod označením Svatojakubská cesta, která je v terénu na rozcestnících Klubu českých turistů značená svatojakubskou mušlí, se ukrývá historická síť 12 poutních cest vedoucích k hrobu svatého Jakuba Staršího v katedrále ve španělském Santiagu de Compostela. Několik jejich větví protíná také Českou republiku včetně Berounska, Brd a Podbrdská. Všerubská i Železná trasa začínají shodně v Praze a souběžně vedou až na Zbraslav, kde se rozdělují, aby se v sousedním Německu opět spojily. Všerubská trasa stoupá od řeky Vltavy na brdské Hřeben, kde se ukrývá barokní areál Skalka, a po

Barokní arál Skalka

MNÍŠEK POD BRDY

7

DOBŘÍŠ

SVATÝ JAN POD SKALOU

KARLŠTEJN

BEROUN

ROŽMÍTAL

PŘÍBRAM

SVATÁ HORA V PŘÍBRAMÍ

SKALKA

BEROUNSKO, BRDY A PODBRDSKO

CESTUJTE PĚŠKY

JAKO KDYSI NAŠI PŘEDKOVÉ

CESTUJTE PĚŠKY

JAKO KDYSI NAŠI PŘEDKOVÉ

CESTUJTE PĚŠKY

JAKO KDYSI NAŠI PŘEDKOVÉ

CESTUJTE PĚŠKY

JAKO KDYSI NAŠI PŘEDKOVÉ

CESTUJTE PĚŠKY

JAKO KDYSI NAŠI PŘEDKOVÉ

CESTUJTE PĚŠKY

JAKO KDYSI NAŠI PŘEDKOVÉ

CESTUJTE PĚŠKY

JAKO KDYSI NAŠI PŘEDKOVÉ

jejich vrcholcích pokračuje ke Svaté Hoře v Příbrami. Železná trasa protíná celé Karlštejsko až ke Svatému Janu pod Skalou, prochází přes královský Beroun a napříč Křivoklátskem pokračuje do údolí řeky Berounky.

Barokní arál Skalka

MNÍŠEK POD BRDY

7

DOBŘÍŠ

SVATÝ JAN POD SKALOU

KARLŠTEJN

BEROUN

ROŽMÍTAL

PŘÍBRAM

SVATÁ HORA V PŘÍBRAMÍ

SKALKA

BEROUNSKO, BRDY A PODBRDSKO

CESTUJTE PĚŠKY

JAKO KDYSI NAŠI PŘEDKOVÉ

CESTUJTE PĚŠKY

JAKO KDYSI NAŠI PŘEDKOVÉ

CESTUJTE PĚŠKY

JAKO KDYSI NAŠI PŘEDKOVÉ

CESTUJTE PĚŠKY

JAKO KDYSI NAŠI PŘEDKOVÉ

CESTUJTE PĚŠKY

JAKO KDYSI NAŠI PŘEDKOVÉ

CESTUJTE PĚŠKY

JAKO KDYSI NAŠI PŘEDKOVÉ

CESTUJTE PĚŠKY

JAKO KDYSI NAŠI PŘEDKOVÉ

Tetín

SVATOJAKUBSKÁ CESTA

Pod označením Svatojakubská cesta, která je v terénu na rozcestnících Klubu českých turistů značená svatojakubskou mušlí, se ukrývá historická síť 12 poutních cest vedoucích k hrobu svatého Jakuba Staršího v katedrále ve španělském Santiagu de Compostela. Několik jejich větví protíná také Českou republiku včetně Berounska, Brd a Podbrdská. Všerubská i Železná trasa začínají shodně v Praze a souběžně vedou až na Zbraslav, kde se rozdělují, aby se v sousedním Německu opět spojily. Všerubská trasa stoupá od řeky Vltavy na brdské Hřeben, kde se ukrývá barokní areál Skalka, a po

Barokní arál Skalka

MNÍŠEK POD BRDY

7

DOBŘÍŠ

SVATÝ JAN POD SKALOU

KARLŠTEJN

BEROUN

ROŽMÍTAL

PŘÍBRAM

SVATÁ HORA V PŘÍBRAMÍ

SKALKA

BEROUNSKO, BRDY A PODBRDSKO

CESTUJTE PĚŠKY

JAKO KDYSI NAŠI PŘEDKOVÉ

CESTUJTE PĚŠKY

JAKO KDYSI NAŠI PŘEDKOVÉ

CESTUJTE PĚŠKY

JAKO KDYSI NAŠI PŘEDKOVÉ

CESTUJTE PĚŠKY

JAKO KDYSI NAŠI PŘEDKOVÉ

CESTUJTE PĚŠKY

JAKO KDYSI NAŠI PŘEDKOVÉ

CESTUJTE PĚŠKY

JAKO KDYSI NAŠI PŘEDKOVÉ

CESTUJTE PĚŠKY

JAKO KDYSI NAŠI PŘEDKOVÉ

• Kaple Proměnění Páně na vrchu Třemšín stojí údajně nad zasypanou studnou, která dříve patřila ke zdejšímu hradu.

• Zaklady jednoho z nejstarších klášterů v Čechách leží na ostrově sv. Kiliána u vltavské Dvle.

• U pozůstatků bývalé kapličky sv. Antonína Paduánského v Řitce stojí dnes kříž.

9

BETLÉMÁŘSKÉ TRADICE

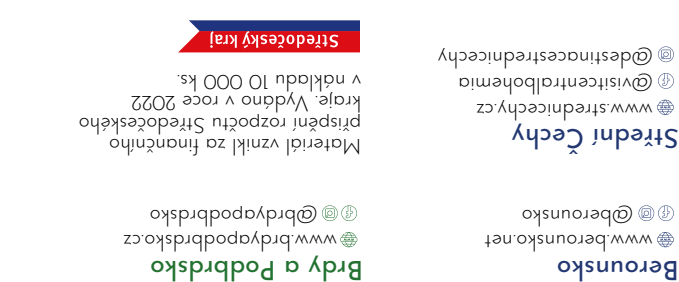
Poutě do Svaté země patří k nejstarším poutím v historii lidstva i samotného křesťanství. Hlavní motivací byla místa spojená s životem Ježíše Krista, ke kterým se neodmyslitelně řadí i Betlém. A právě pouť, na kterou se vydali věřící, aby se Ježíši poklonili, se stala významným motivem v naší lidové tvorbě – od koled až po vytváření betlémů z nejruznějších materiálů.

BETLÉMÁŘSTVÍ V PODBRDSKU

V Příbrami se betlémářská tradice pojí s hornictvím. Dřevo bylo v dolech snadno dostupným materiálem a horníci z něho při čekání výřezávali postavíčky. Příbramské betlémy snadno poznáte. Jsou ozdobeny rozdrčeným galenitem a dalšími minerály z rudných šachet. Na pradávnou tradici navazuje příbramský betlémář Ján Chvalník, jehož betlémy si prohlédnete v dole Řimbaba v blízkém Bohutíně.

10

Tetín

SVATOJAKUBSKÁ CESTA

Pod označením Svatojakubská cesta, která je v terénu na rozcestnících Klubu českých turistů značená svatojakubskou mušlí, se ukrývá historická síť 12 poutních cest vedoucích k hrobu svatého Jakuba Staršího v katedrále ve španělském Santiagu de Compostela. Několik jejich větví protíná také Českou republiku včetně Berounska, Brd a Podbrdská. Všerubská i Železná trasa začínají shodně v Praze a souběžně vedou až na Zbraslav, kde se rozdělují, aby se v sousedním Německu opět spojily. Všerubská trasa stoupá od řeky Vltavy na brdské Hřeben, kde se ukrývá barokní areál Skalka, a po

Barokní arál Skalka

MNÍŠEK POD BRDY

7

DOBŘÍŠ

SVATÝ JAN POD SKALOU

KARLŠTEJN

BEROUN

ROŽMÍTAL

PŘÍBRAM

SVATÁ HORA V PŘÍBRAMÍ

SKALKA

BEROUNSKO, BRDY A PODBRDSKO

CESTUJTE PĚŠKY

JAKO KDYSI NAŠI PŘEDKOVÉ

CESTUJTE PĚŠKY

JAKO KDYSI NAŠI PŘEDKOVÉ

CESTUJTE PĚŠKY

JAKO KDYSI NAŠI PŘEDKOVÉ

CESTUJTE PĚŠKY

JAKO KDYSI NAŠI PŘEDKOVÉ

CESTUJTE PĚŠKY

JAKO KDYSI NAŠI PŘEDKOVÉ

